

LA FEMOSA

BUTLETI DE L'AGRUPACIO CULTURAL "LA FEMOSA"

ARTESA DE LLEIDA

GENER - FEBRER
1970

MERKE

P R E S E N T A C I Ó

=====

Després del canvi de Junta del passat mes de gener, aquesta ha quedat constituïda de la manera següent:

President   Josep M. Castillo i Iglesias
Vicepresident   Joan Gallart i Nadal
Secretari   Adolf Costafreda i Castillo
Tesorer   Jordi Costafreda i Olorí

Vocals: Magda Dolenech i Costafreda   M. Pilar Badia i Ricard
                M. Carme Falguera i Bonastre   M. Carme Ferrer i Batlle
                Balbina Moncessí i Roca   Josep M. Costafreda i Oro
                Felip Dolenech i Costafreda   Josep Paris i Olorí

Els projectes més immediats d'aquesta Junta són:

- 1.-Destinar 3.000 pessetes per a comprar llibres.
- 2.-Fer l'excurció de Pasqua al Montserrat.
- 3.-Fer taulés rodones sobre el tema que voluntàriament s'acordi. El primer tema acordat de què parlarem els propers diners és de religió.
- 4.-Fer cada dijous, a partir del proper dia 12 de març, unes xarrades d'arqueologia, per a formar el "grup" Històrico-Arqueològic.
- 5.-Formar grups que es cuidin d'unes activitats determinades.

L'agrupació Cultural "LA FEMOSA", i segons l'acord pres per tots els socis aplegats en la reunió general del passat dia 26 de febrer, s'ha adherit a la crida d'OMNIUM CULTURAL per a denunciar al MINISTRO DE EDUCACION Y CIENCIA l'ensenyament obligatori de la llengua catalana, dins de tot el territori on aquesta és parlada.

Preguem a tots els socis que sàpiguen algun llibre interessant que caldria tenir a la Biblioteca, que donin el títol a un de la Junta per tal de poder-lo comprar.

BALANÇ DE LA BIBLIOTECA

Cada any en arribar a aquestes dades, creiem convenient de fer un balanç de tots els llibres que han estat llegits i del nombre de lectors que s'han aprofitat dels serveis de la Biblioteca. No podem fer balanç dels llibres que han estat llegits, sinó, només, dels llibres que han sortit de la Biblioteca. Aquest balanç és convenient per confrontar-lo amb el dels altres anys i comprovar els gustos dels lectors i així a l'hora de comprar llibres adquirir aquells més idonis. No podem vanagloriar-nos de tenir un intens sortit de llibres, molt al contrari la nostra Biblioteca té molt que desitjar, però és obvi que hem de fer el balanç des d'allò que tenim.

Per començar hem de posar una nota un xic pessimista: Sembla que enguany la lectura de llibres ha fet un pas endarrera, però per l'altra part sembla que els gustos dels llibres han canviat: Els joves cada vegada més s'inclinen pels de formació, i això últim ens ha d'alegrar.

Enguany han agafat llibres de la Biblioteca 48 lectors (13 menys que l'any passat) d'aquests 26 eren noies i 22 nois (L'any passat eren 39 noies i 22 nois) i han llegit un total de 98 llibres, 10 menys que l'any passat, d'aquests 68 eren castellans i 30 catalans (any passat 85 eren castellans i 23 catalans).

Els títols més llegits foren els següents:

CASTELLANS :

EL PECADO FUE EL ORGULLO	7	lectors
FUERTE COMO EL AMOR	5	"
TE VAS HACIENDO MUJER	4	"
LA COMPAÑERA	3	"
LOS ORGANILLOS	3	"
ACEGINATO IMPERFECTO	3	"
FUEGO DEL CIELO	3	"
EL FRUTO AGENO	3	"
CADA HOMBRE EN SU NOCHE	3	"

CATALANS :

VENT DE L'EST VENT DE L'OEST	5	"
LA PEPA MACA	3	"
RES DE NOU A L'OEST	3	"
QUE CAL SABER DE CATALUNYA	3	"

I fis l'any que ve ....

L'ESPINA SANTA

Era un poble de la quarta punyeta en un any de l'era moderna: es reunigué per primera vegada un grup de literats; úniques persones que persoguien més fort l'ideal; el president els digué.

Nosaltres som els únics que anem contra el conformisme, que lluiten per uns ideals que no ens deixen dormir, que volen demostrar al món que aquests són la nostra vida; que amb nosaltres parla l'anima d'un poble ferit i que parlem no solament els sis que aquí som sinó també els sis milions que callent i que tot callant ens donen la raó.

Que la nostra vida és la pluma i que la tinta és la sang que ens fa parlar; que plorem tot i sabent que aquestes llègrimes per uns altres són rialles, però que sèpiguen ells també que no deixarem de plorar fins que les seves rialles es tornin uns plors més amargs que els nostres i que aquesta espina santa que està clavada en els nostres cors ens l'hem de treure, lluitant amb totes forces i que la nostra lluita constant i sorda no sigui com la llavor de l'evangeli sembrada al camí estèril, sinó en la nostra terra fèrtil tot i sabent que potser nosaltres no la veurem fructificar, però que sigui almenys la collita dels nostres descendents.

Que la llengua dels nostres avantpassatssigui també la llengua dels nostres descendents i la clau de seva i la nostra llibertat com va ésser també la dels que ens van precedir en aquesta terra.

Que sigui nosaltres també els portaveus que diguem al món que els diners o la comoditat de la vida no es tot el nostra ideal sinó que aquest és tota una anella lligada per mans unides per una llengua, uns ideals, una família comuna i una espina clavada en un mateix cor.

Tambè per aixó hem de lluitar i perdonar aquells germans que s'aparten de l'anella i obrir-los els ulls perquè tornin a fer cap a ella, amb el esperit més fort que abans i tornin a formar com sempre aquell grup de germanor que mai s'havia d'haver trencat.

S'ocava la reunió amb una promesa ferma de lluitar i guanyar la guerra, perquè amb ells parlava la raó i perquè representaven el que representaven.

Després, tot seguit, entonaren una cançó, inspirada en la santa espina clavada.....

SOM I SEREM .....

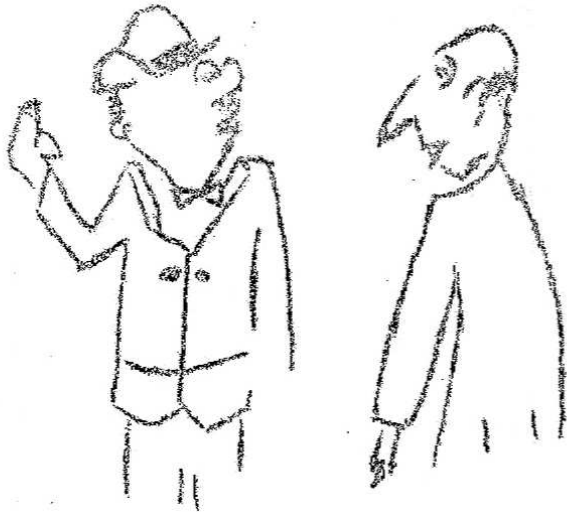
Felip Dolenech

HUMOR

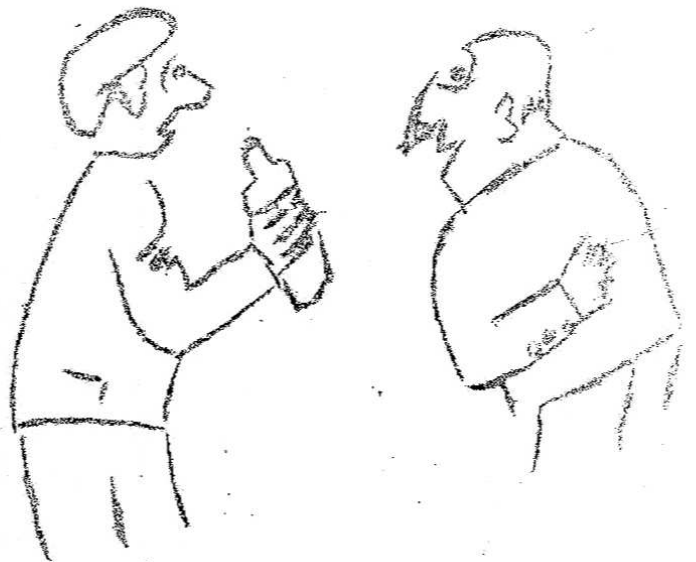
PER JOSEP-RAMON GALLART.

TRAMET AQUEST TELEGRAMA , PERÒ NO EL
LLEGEIXIS: ES ASSUMPTA MOLT PERSONAL .

QUAN M'ENFADO NO SE EL QUE DIC.
DONCS SEMPRE HO DEUS D'ESTAR
D'ENFADAT .

QUINA DESGRACIA : HEM DEIXAT
ENVELLIR TANT EL VI QUE , AL
FINAL S'HA MORT .

LES INJUSTÍCIES

Les últimes notícies que ens han arribat de Biafra són, francament, desesperants. Desesperants pels qui creïem en el dret dels homes, de les nacions... El dret d'ésser lliures. Són desesperants aquestes notícies de la mort oficial de Biafra, perquè són patens d'un retrocés en la comprensió dels homes, en la convivència de les nacions i en la pau del Món. Perquè és ben evident que mai hi haurà pau allí on no hi ha comprensió, i també és obvi que ofegar la raó d'una veu que crida no és cap solució, perquè encara que s'ofegui la veu no es mata pas la raó.

Quan Àfrica era una immensa colònia d'Europa, a aquesta, els europeus, els va semblar molt bé de fer unes ratlles damunt el mapa i partir-se així l'administració d'uns territoris els quals batejaven amb un nom que els vingués bé per a diferenciar-los dels altres, però no els importava gens la gent, la diferent gent que els pugués poblar i que de dret eren els únics amos. Amb un nom com Nigèria van voler unificar no únicament un territori, que això, potser hauria estat fins i tot lògic, sinó tota una Babel de gent que l'únic que tonia en comú era el color de la pell. Aquesta gent, però, estava diferenciada entre sí per la seva llengua, cultura i temperament... Eren diferents tribus, nacions diríem, que tenien la seva pròpia manera d'administrar-se.

Biafra, una d'aquestes nacions naturals de vora el riu Níger que formava part d'una colònia que els europeus anomenaven Nigèria, podia resignar-se a ésser Nigèria mentres fos colònia anglesa. Però en pic Anglaterra es retirà de les vores del Níger, Biafra cregué que el seu temps de colònia s'havia acabat, i formà així el seu estat independent, estat al qual tenen dret totes les nacions naturals. Però, no, el govern deixat pels anglesos a la vella colònia no ho cregué així, i fins que aixafar per la foca de les armes aquestes sanes i naturals aspiracions no ha parat.

Biafra, que va patir el colonialisme europeu, ara es veu patint un colonialisme molt més cruel, ja que per raons de proximitat, Nigèria n'abusarà, tot i dient que Biafra no es una colònia sinó una part nat de Nigèria. I això els estats europeus, l'ONU mateix, ho acceptaran

perquè hi ha massa interessoas creats i els convé de fer la vista grossa.

Biafra , però , sí que sap que és una colònia i en pateix a cada instant les conseqüències, i per això no es resignarà a la seva sort . I vindrà un dia , prop o llunyà , amb més o menys intentatives prèvies que, Biafra , fatalment , trencarà el jou tan vell del colonialisme i s'alçarà triomfant amb la cobejada i necessària llibertat . Llavors, tots els que ara patim amb ella la seva sort , també amb ella cridarem :
VISCA BIAFRA !!

Adolf

=====

UNA PELS SOCIS

TRAGUEM EL POLS DE LA PLOMA
=====

El butlletí de l'Agrupació Cultural "LA FEMOSA" és com ho traduirien els espanyols : " El folletín oficial del empastro" no perquè estigui malament sinó perquè només quatre o cinc , i aquests sempre són els mateixos, els qui hi escriuen , i el que fora de desitjar és que hi col·laboréssim tots. I no val aquells que diuen : "Oh , jo no en sé", tots absolutament tots en sabem ,qui més qui menys però tots o podem arribar a fer força bé. Llavors aquest butlletí serà per a tots i fruit de tots . Això sí , els escrits no han de ser d'aquells que comencen per : "...era un temps , a l'Oest , on un pistolero de nom Billy... o en una caseta a d'alt de la muntanya hi vivien ...etc. etc. , sinó articles d'informació i de crítica . Sí , de crítica , ja hà sé que . Direu : Ja n'hi hagué uns que ho van fer i no els va quedar gana de tornar-hi, però és perquè la gent no veuen que la crítica és una manera d'ajudar que les coses vagin millor. Perquè també s'ha de tenir en compte que la crítica destructiva queda totalment eliminada , per donar pas a la constructiva que és la que de veritat interessa. Ara , jo tampoc vull que us vegeu obligats a escriure , però n'hi ha que en saben i no ho volen fer per mandra o per por de quedar malament ...

UN SOCI

ACUDITS I PENSAMENTS

QUE els catalans no s'enfaden perquè perdi el Barça, sinó perquè guanya el Madrid.

QUE Newton va descobrir la gravetat perquè li va caure una poma al cap.

QUE Colom va descobrir l'Amèrica pensant amb l'Índia.

QUE Joan Sebastià Elcano va poder donar la volta al món perquè no se li va acabar la gasolina.

QUE només hauria faltat que a Joana d'Arc l'haguessin croat per Sant Joan .

QUE preguntar si els negres són negres perquè prenen molt el sol no està bé.

QUE anar al ball per imitar a les cabres no està bé .

QUE dir que els Híppies s'assemblen amb els simis perquè es deixen tot el pèl que els hi surt no és exacte

QUE els romàntics es suïcidaven agafaven una pistola sense saber el que era, tampoc és exacte.

QUE tampoc és veritat que les noies porten mini faldilla perquè so'ls l'ha encogit.

QUE anar a missa a reser per ser l'únic encertant d'una quiniela de catorze resultats no està gens bé.

QUE Napoleó es posava la mà a la sisa perquè li picava alguna cosa no és veritat . Tampoc no és exacte dir que no tenia butxaques.

QUE no és veritat que els comunistes van pintats de roig i ni que els pells roges siguin comunistes .

QUE Viriat no era pastor de cabres.

QUE l'època dels romàntics era la tardor perquè més aviat els agradava estar tristes. Es pot dir que tots tenien problemes petits que no sabien la manera de fer-se rics. QUE s'enamoraven de dones seques però casades.

QUE feien poesia pensen amb el donà, com aquesta de Gustavo-Adolfo Boquer .

Tornaran les negres orinetes
i als balcons els seus nius penjar
però els pisos de vint duros
aquests ja no tornaran.

QUE la seva casa era el camí, QUE la seva mort la bala, la seva vida la ploma i la seva il·lusió aconseguir tot allò que no podien.

QUE dir que els Jueus van guanyar la guerra dels sis dies perquè Ddu els va donar les Taules de la Llei és un somni.

QUE no està bé que els colons siguin senyal de pau i els tirin trets .

QUE estar asseguts a terra no és senyal de protesta sinó de cansament.

Que els egipcies no van fer les piràmides per ensenyar geometria.

QUE la R.N.F.E. no fa tard perquè no te rellotge.

I per acabar un acudit.

Un soldat ianqui li diu al seu general: General, venen els indis. El general li pregunta : Que, venen amb só de pau o amb só de guerra? I el soldat li respon: Em sembla que venen en "pla de pitarreig" perquè venen pintats.

RECEPTE DE CUINA

"KROKS MONSIEUR"

Els "KROKS MONSIEUR" són una mena d'entrepans que així els anomenen als hotels, i es preparen de la manera següent:

INGREDIENS:

Pa binbo o bé d'una mena semblant

Farina de galeta

Un ou sencer

Una mica de llet

Formatge de la classe que es prefereixi

Pernil dolç

Mantega

Una mica de sal i bastant oli

MANERA DE PREPARAR-SE

Es talla el pa a llesques molt primes i es suquen de mantega per un sol costat, després sobre una d'aquestes llesques hi posarem un tros de formatge i un de pernil de la mateixa amplada que el pa de manera que aquest quedi tot cobert, després el taparem amb una llesca de pa.

En un plat hi rebatrem l'ou amb una mica de sal, i en un altre, hi posarem la llet. Agafarem la mena d'entrepà que havien fet i el passarem per la llet, per l'ou i també per la farina de galeta.

Posarem una paella al foc amb oli abundant, si potser, que quasi cobreixi els entrepans i quan bulli els hi ficarem, i els deixarem fregir fins que es tinguin ben daurats.

Quan es treguin es poden empolverar amb una mica de formatge rallat, encara que no cal.

S'acompanyen amb uns tonquets partits i rostits amb all i juliverd.

TERESINA

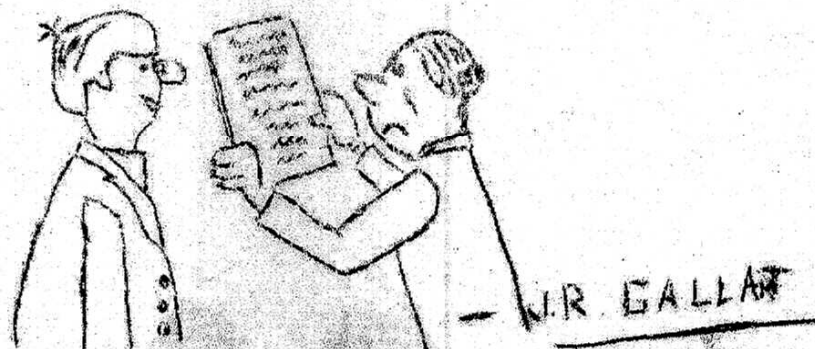
VE CONCURS AMB PREMI

- Ia. Aprofitant una llei de l'Estat, l'any 1913, a casa nostra es formà el que se'n diria la "MANCOMUNITAT DE CATALUNYA". En què consistia aquesta mancomunitat? - En la unió d'escriptors de catalunya? - En la unió dels partits polítics? - En la unió de les quatre Diputacions? - En la unió de cooperatives? - En la unió d'ajuntaments comarcals?
- Ila. Quin significat té el mot INNAT? - Són les inicials d'una companyia comercial? - Vol dir alguna cosa que s'ignora? - És un aparell no identificat? - Que a nascut entre nosaltres? - És el nom del vent de ponent?
- IIla. - Dins el que forment les terres catalanes hi ha un conjunt d'illes com són per exemple les Mallorques, les Pitiuses, les Medes... Sabem on estan situades aquestes últimes? - Al sud de Mallorca? - Davant mar davant d'Alacant? - Mar endins de Peníscola? - A la desembocadura de l'Ebre? - Prop del Golf de Roses?
- IVa. - De les 10 Plagues d'Egipte, quina fou la setena? Les granotes? Els mosquits? - Les malalties? - La pedregada? - Les llagostes?
- Va. - L'any 1918 l'Abadia, o casa Parroquial, d'Artesa s'enrunà, sabem a causa de què? - Per una Bomba? - Per l'acció de l'aigua que somogué els solaments? - Per causa d'un llamp? - Perquè s'hi calà foc? - Per un terratrèmol?

=====

Aquestes respostes han de lliurar-se a la Biblioteca ans del dia 25 de març.

=====

Perquè estàs tan serio?
Es que acabo de llegir la Fènosa i no m'agradat gens.